

Bijlage bij verslag bewonersavonden Haalbaarheidsonderzoek Duurzame warmte KKL, gehouden op 3 en 7 december 2020

Over de twee avonden hebben 26 mensen hun mening uitgebracht. We kunnen hiermee een globaal en indicatief beeld schetsen van wat er leeft in de wijk.

Het doel was niet om een representatief beeld van de hele wijk (alle wijkbewoners) te krijgen, wel om van de deelnemers – op basis van de op de avonden gepresenteerde informatie over het warmtenet – een wat meer dekkende opinie in beeld te krijgen. Dat is gelukt.

1. Samenvattend beeld uit de poll

Als het warmtenet betaalbaar is, is er – onder deze wijkbewoners en deelnemers aan de avonden – interesse in het warmtenet: sterker nog, ook als een warmtenet duurder is dan stoken op gas (wat nu zo lijkt te zijn) is een redelijk grote groep (20-46%) al bereid mee te gaan doen. Daarnaast is er een stevige vraag om op de hoogte te blijven en zelfs actief mee te doen. Mocht het warmtenet er komen, dan geeft ook een derde tot de helft aan (waarschijnlijk) mee te willen gaan doen. Dat zijn bemoedigende reacties, zeker gezien het prille stadium waarin de voorstellen zich bevinden en de onzekerheden die er nog leven.

Als het warmtenet er zou komen, wil ook een groot deel (50 tot zelfs 90%) dat zo'n bedrijf stevig verankerd is in de wijk, en samen met de wijk en de bewoners wordt opgezet.

2. Uitwerkingen en reacties per vraag en per avond

Uitkomsten peiling onder bewoners Kerkelanden over Duurzame warmte voor de wijk
eerste avond (3 december) en tweede avond (7 december 2020)

Aantal deelnemers uit de wijk en aantal reacties op poll:

Avond 1: 28 wijkbewoners, 13 reacties op poll

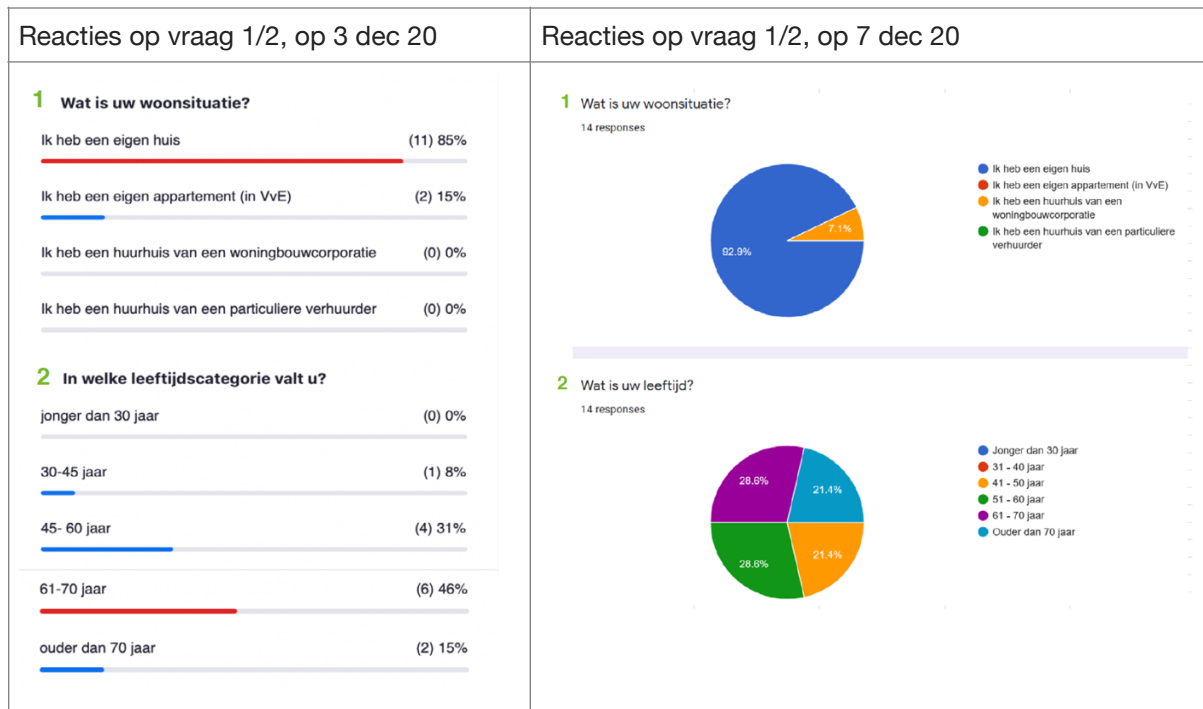
Avond 2: 25 wijkbewoners, 13 reacties op poll

Bij elkaar hebben we over de twee avonden van 26 wijkbewoners reacties op de vragen gekregen.

Vragen 1 en 2: Kenmerken respondenten

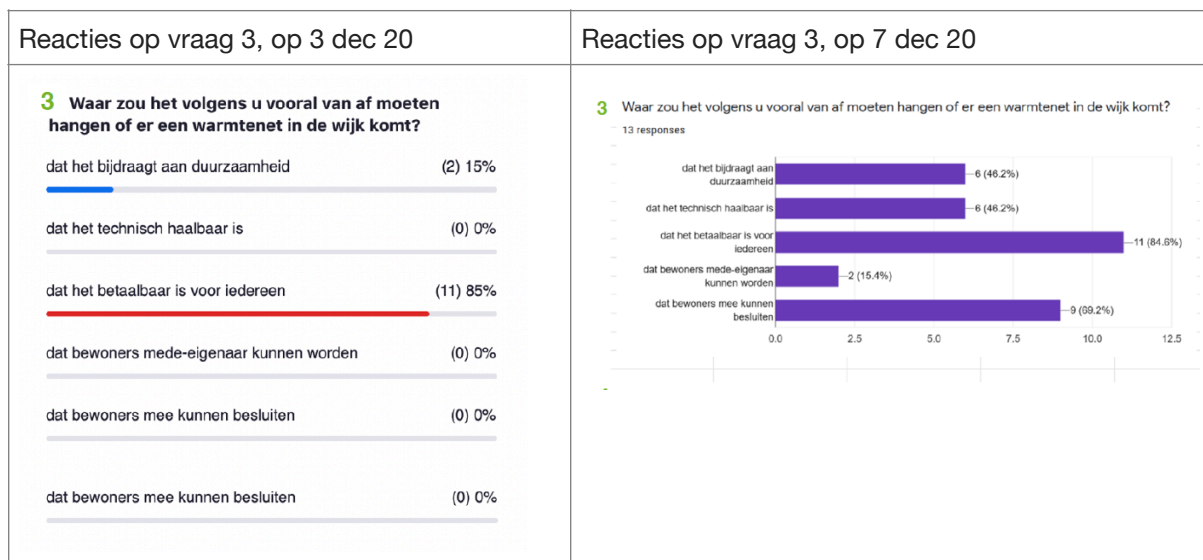
Op beide avonden bestond het publiek, de bewoners die gestemd hebben en in Kerkelanden wonen, grotendeels uit woningeigenaren: 85% op de eerste avond tegen 93% op de tweede avond.

De ouderen waren oververtegenwoordigd, de meeste stemmers zijn ouder dan 50 jaar: ruim 80% op de eerste tegen 79% op de tweede avond (enquêtegrafieken, zie hieronder).

Vragen 3 en 4:

Op de vraag *waar het volgens u vooral van af moet hangen óf er een warmtenet in de wijk komt* (vraag 3), antwoordden de bewoners op beide avonden gelijkluidend: 85% vindt vooral dat zo'n warmtenet betaalbaar moet zijn voor iedereen. Andere redenen/argumenten wegen minder zwaar mee.

Op de vervolgvraag *of men dan betrokken wil zijn bij de besluitvorming over een warmtenet* (vraag 4) lagen de antwoorden wat verder uit elkaar. De meeste deelnemers willen 'op de hoogte gehouden worden via email' (46% / tweede avond 38,5%). Op de eerste avond gaven deelnemers aan dat ze willen 'meedoen via Ver-KEN' (23%). De andere opties scoorden alle 8%.

Op de tweede avond gaven deelnemers aan dat ze meer bereid zijn om mee te praten (23%) en mee te doen (15%). Ook zijn er deelnemers, die zowel willen meepraten als meedoen (23%). Bij elkaar genomen, gaf van de deelnemers op de tweede avond 62% aan dat ze graag meedenken én meedoen, tegen 39% op de eerste avond.

Reacties op vraag 4, op 3 dec 20	Reacties op vraag 4, op 7 dec 20
4 Hoe wilt u betrokken zijn bij de besluitvorming over of, en zo ja, hoe een warmtenet er komt? Selecteer het antwoord waar u het meeste belang aan hecht. Meepraten via bewonersbijeenkomsten van de gemeente (1) 8% Meedoen via bewonersinitiatief Var-KEN (3) 23% Beide genoemde opties hierboven (1) 8% Op de hoogte gehouden worden via e-mail (6) 46% Ik hoef niet zonnig betrokken te zijn (1) 8% Anders, Typ uw antwoord in de chat, start met (1) 8%	4 Hoe wilt u betrokken zijn bij de besluitvorming over of, en zo ja, hoe een warmtenet er komt? 13 responses ● Meepraten via bewonersbijeenkomsten van de gemeente ● Meedoen via bewonersinitiatief Var-KEN ● Beide genoemde opties hierboven ● Op de hoogte gehouden worden via e-mail ● Ik hoef niet zonnig betrokken te zijn

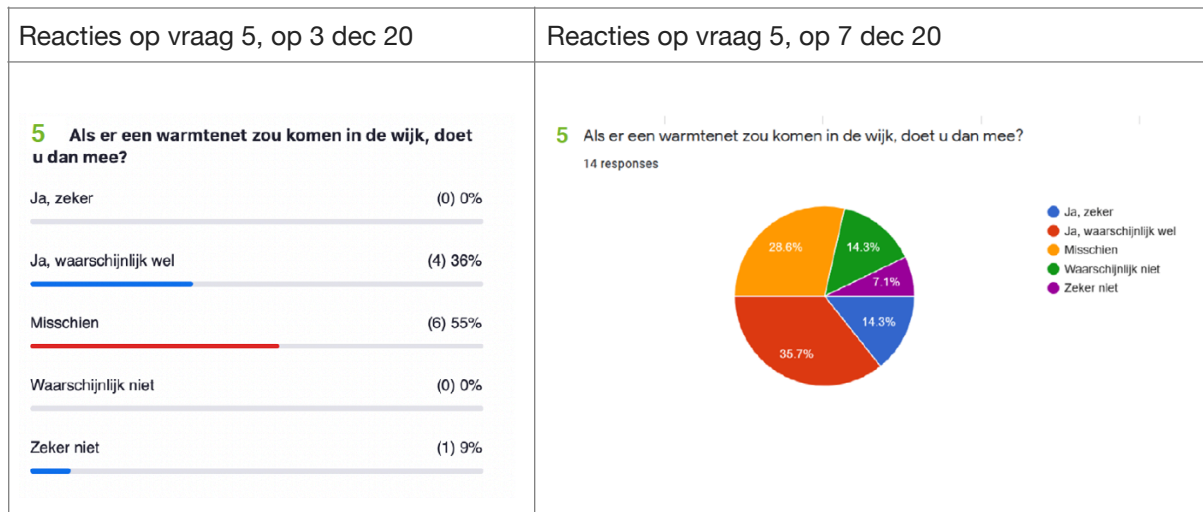
Op de eerste avond kon men bij 'Anders' zijn antwoord invullen. 'Ligt aan de VVE of die mee doet'. En 'Ik wil de alternatieven beter zien'. Vergelijking met meerdere bronnen bleek ook voor andere bewoners essentieel. Reactie HET en WN: 'In het afwegingskader is dit in het begin tegen elkaar afgezet, de meest haalbare alternatieven zijn verder uitgewerkt en vergeleken.

Al met al is er onder de aanwezigen een redelijk gedragen behoefte/wens om mee te denken en zelfs mee te doen.

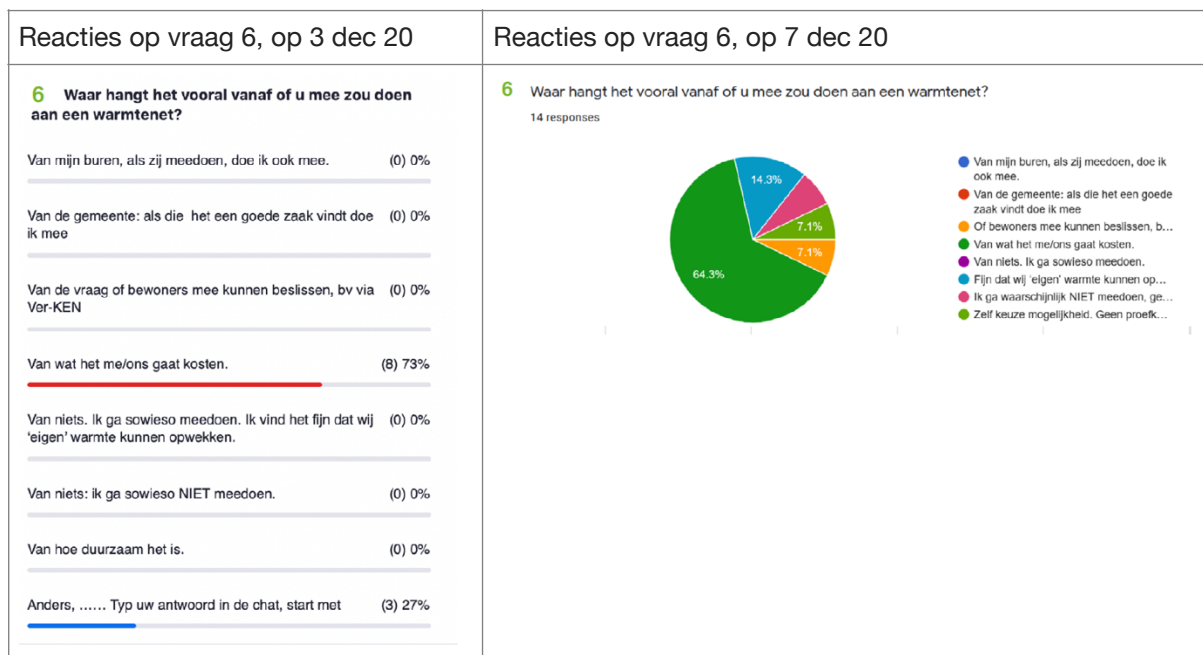
Vragen 5, 6 en 7:

Op de vraag *of men (de bewoner) mee zou doen, als er een warmtenet zou komen* (vraag 5) werd de eerste avond minder uitgesproken gereageerd dan op de tweede avond. Van de eerste groep deelnemers geeft niemand aan dat 'zeker' te doen, tegen 14% op de tweede avond. Op beide avonden gaf ruim eenderde (36%) aan 'waarschijnlijk' mee te doen. Bij elkaar is dus een derde tot de helft van de respondenten van zins aan te sluiten als er een warmtenet zou komen. Eenzelfde aantal geeft aan dat 'misschien' te doen (55% tegen 29%).

Over het algemeen staan de bewoners dus relatief positief tegenover een warmtenet voor de wijk. Bovenstaande drie antwoordcategorieën (Ja, zeker - Ja, waarschijnlijk wel - Misschien) opgeteld leveren respectievelijk 91% en 79% op voor het meedoen aan een warmtenet.

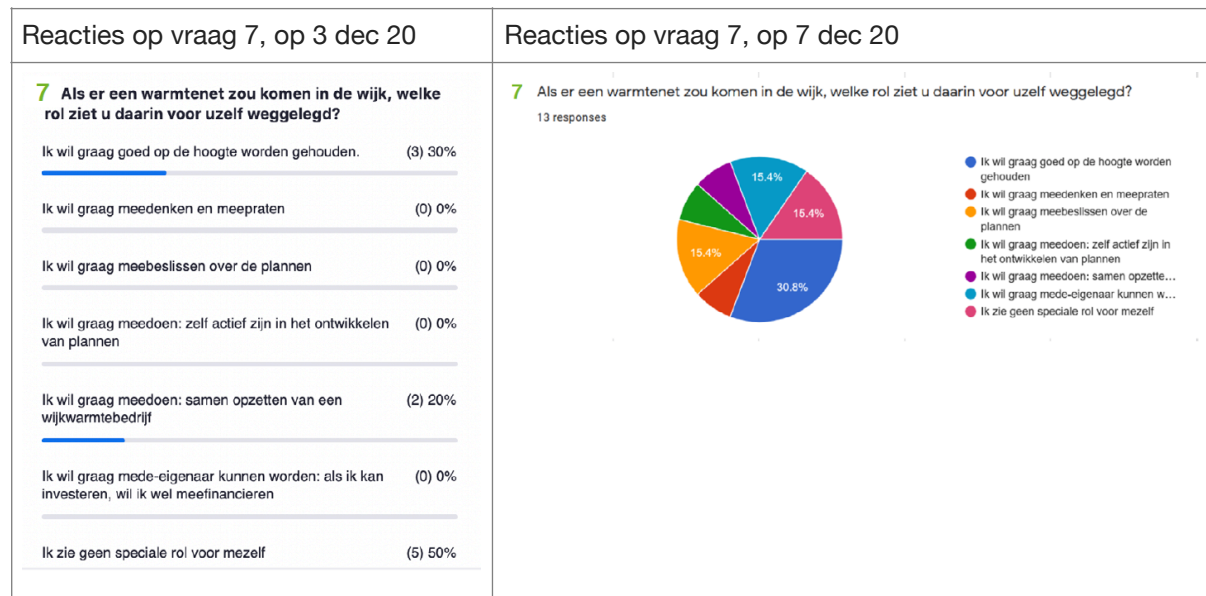

Bij de vraag *Wat de reden(en) was om wel of niet mee te doen aan een warmtenet* (vraag 6) geeft meer dan de helft van de stemmers/ bewoners aan het heel belangrijk te vinden wat het ze gaat kosten: (73% - 64%). Op de eerste avond vond 27% het belangrijk dat er ook andere opties worden/ zijn doorberekend. Voor de respondenten hangt hun voorkeur niet af van het standpunt van de gemeente en ook niet van de burens of zij meedoen.

Bij vraag 7 *'welke rol wilt u dan hebben als het warmtenet er komt?'* geeft bijna eenderde van de respondenten (30%) aan dat ze goed op de hoogte gehouden wil worden. Een op de vijf (20%) wil ook graag meedoen in het opzetten van een wijkwarmtebedrijf. Op eerste avond ziet 50% van de ondervraagden geen speciale rol voor zichzelf weggelegd, op de tweede avond is dit beduidend lager, 15%.

De bewoners op de tweede avond tonen meer behoefte aan en wil tot betrokkenheid: bij elkaar genomen geeft 54% van de respondenten aan te willen 'meedenken tot mede-eigenaar worden'. Oftewel, meer dan de helft van de aanwezigen wil meedoen.

Over de twee avonden gezien is er dus redelijk grote wil actief betrokken te zijn en op de hoogte gehouden te worden. Reactie bewoner op vraag 7: 'Ik zal anders gaan combineren om gegarandeerd te zijn van een warmtebron. Momenteel sta ik niet te springen, ik ben niet overtuigd van voldoende warmtecapaciteit en ook op het milieuvriendelijke heb ik een andere visie. Het feit dat de bladen van windmolens en zonnepanelen niet gerecycled kunnen worden, wordt niet meegenomen in opwekking van 'groene' energie.' 'Zoals ik het nu uit onderzoek haal, kan kernenergie (als voorloper van kernfusie) als de schoonste manier van energieopwekking worden beschouwd. Maar dat is geen populaire mening denk ik. Ook de opwekking uit een stilstaand water zal uiteindelijk minder rendabel zijn omdat de temperatuur daalt en niet wordt aangevuld met vers warm water.'

Reactie HET: Er valt zeker verder te vergroenen in de invoeding op het warmtenet. Kernenergie is erg duur en niemand wil centrales bouwen. Het water wordt elk jaar door de zon opnieuw opgewarmd en is dus in feite een groot zonnepaneel.

Op de poll van 7 december was open antwoorden geven helaas niet mogelijk. Een reactie van een bewoner: 'Ik vind het toch jammer dat de vraagstelling in de enquête weinig ruimte laat voor motivatie waarom je twijfelt of het helemaal niet ziet zitten, Want mogelijk kunnen jullie mijn bezwaren wegnemen :-)' Reactie van HET: Ja dat is jammer. Maar er komen nog vele rondes van uitwerking en overleg ook met bewoners, wellicht dat daarin meer intensief afgestemd en overlegd kan worden.

Vragen 8 en 9:

Met de stelling (vraag 8) *als er een warmtenet komt, zie ik dat graag samen met de burens, voor en in de wijk opgezet*, was op de eerste avond 60% het (helemaal tot overwegend) mee eens, op de tweede avond zelfs 92%. Dat is een bemoedigende en ondersteunende reactie.

Reacties op vraag 8, op 3 dec 20	Reacties op vraag 8, op 7 dec 20
8 Stelling: Als er een warmtenet komt, zie ik een wijkwarmtebedrijf graag samen met de burens, voor en in de wijk opgezet. Helemaal mee eens (1) 10% Overwegend mee eens (5) 50% Overwegend mee oneens (2) 20% Helemaal mee oneens (2) 20%	8 Stelling: Als er een warmtenet komt, zie ik een wijkwarmtebedrijf graag samen met de burens, voor en in de wijk opgezet. 13 responses ● Helemaal mee eens ● Overwegend mee eens ● Overwegend mee oneens ● Helemaal mee oneens

Vraag 9 handelde over de kostenafweging bij aansluiting. De vraag luidde: *‘De gasprijs gaat de komende jaren wellicht omhoog. Een warmtenet is nu nog duurder dan verwarmen op aardgas. Wanneer wordt een warmtenet voor u interessant?’* Hierop reageerde 20% resp. 46% van de deelnemers dat het warmtenet nu al interessant is, ondanks het huidige prijsverschil. Het antwoord ‘Pas als het niet meer duurder is dan stoken op gas, wordt het interessant’ scoorde op de eerste avond het hoogst, 40%, op de tweede avond lag dat lager: 23% koos dit antwoord.

Reacties op vraag 9, op 3 dec 20	Reacties op vraag 9, op 7 dec 20
9 De gasprijs gaat de komende jaren wellicht omhoog. Een warmtenet is nu nog duurder dan verwarmen op aardgas. Wanneer wordt een warmtenet voor u interessant? Ik vind dat nu al interessant, want duurzaam en lokaal, ook al betaal ik dan iets meer. (2) 20% Pas als het niet meer duurder is dan stoken op gas, wordt het interessant (4) 40% Pas als het gas afgesloten wordt, ben ik bereid over te stappen. (3) 30% Als de levering van aardgas stopt, ga ik liever zelf anders verwarmen, niet via een warmtenet. (0) 0% Anders, Typ uw antwoord in de chat, start met (1) 10%	9 De gasprijs gaat de komende jaren wellicht omhoog. Een warmtenet is nu nog duurder dan verwarmen op aardgas. Wanneer wordt een warmtenet voor u interessant? 13 responses ● Ik vind dat nu al interessant, want duurzaam en lokaal, ook al betaal ik dan iets meer. ● Pas als het niet meer duurder is dan stoken op gas, wordt het interessant ● Pas als het gas afgesloten wordt, ben ik bereid over te stappen. ● Als de levering van aardgas stopt, ga ik liever zelf anders verwarmen, niet via een warmtenet.